

10 СІЧНЯ В СТОЛИЦІ НАШОЇ БАТЬКІВЩИНИ — МОСКВІ ПОЧАВ СВОЮ РОБОТУ ПЛЕНУМ ЦК КПРС.

ПЛЕНУМ ПРИЙНЯВ ПОСТАНОВУ ПРО СКЛИКАННЯ ЧЕРГОВОГО, XXII З'ІЗДУ КПРС 17 ЖОВТНЯ 1961 РОКУ.

Успішність підвищилась

Порівнюючи з минулими роками, в цьому році студенти фізики значно ширше використовували на уроках екранні засоби унаочнення, фізичний експеримент, таблиці тощо.

Внаслідок сумлінної роботи з вихованнями шкіл-інтернатів успішність з фізики і математики в ряді класів підвищилась, про що свідчать виступи директорів і вчителів шкіл на заключних педрадах.

Так, наприклад, студент К. Янковський виготовив з учнями макет автоблокування для залізничної дільниці, т.т. Ко-зій, Панченко керували роботою кіногуртка і підготували кілька учнів до складання екзаменів на одержання прав кінодемонстратора.

У всіх школах-інтернатах, де відбувалась підпрактика, з успіхом пройшли вечори фізики, підготовлені студентами. Активними організаторами вечорів фізики були такі студенти: Бичков, Бурфан, Маматюк, Панченко, Тарасенко та інші.

На підпрактиці виявилось,

що студенти в основному мають необхідні знання з фізики, але ще недостатньо володіють методикою проведення уроків. Вони не завжди вміють активізувати клас, забезпечити достатню видимість та ефективність дослідів, користуватись дошкою.

Досить активно пройшла підсумкова конференція. Вона показала, що студенти за час підпрактики навчилися аналізувати окремі уроки і цілі теми, давати критичний аналіз своєї роботи. В своїх виступах вони відзначали, що, не дивлячись на одержані з курсу креслення певні навички з виконання багатьох різних складних рисунків, більшість студентів не вміє виконати елементарного рисунку з фізики.

Кафедри методики фізики необхідно в подальшій своїй роботі на всі ці недоліки в підготовці вчителів фізики звернути особливу увагу.

**Є. СУЛЬЖЕНКО,
М. ЧЕРЕДНИК,
викладачі.**

ПРАЦЮВАТИ КРАЩЕ

Про те, що не всі студенти регулярно працюють, багато писалось, говорилося на зборах, різних нарадах тощо.

Та не проходить жодного семінарського заняття, на якому не знайшлося б частини студентів, яка слабо або зовсім не підготовлена. І це майже в кожній групі, на кожному факультеті. Іноді з поважних, але здебільшого без поважних причин. А ютім, на заліках, непотрібна мезушня, хвилювання.

Залік з діалектичного матеріалізму на IV курсі дефектологічного відділу та III курсі дошкільного відділу склали всі. Але за цим зовні благополучним результатом багато імен студентів, у яких значні прогалини в знаннях. Слабкі знання виявили студенти О. Милієвська і Зайцева (дошкільний відділ),

І. Толстухін і Л. Розовіна, Н. Смірнова і В. Виліватий (дефектологічний відділ). Багато понять, термінів, положень з філософії вони не засвоїли, не навчилися ними вільно оперувати.

Прикро, що в цих групах, де є чимало працюючих студентів, наприклад, М. Нечаєва, В. Палійчук, І. Муха (дошкільний відділ), Є. Білевич, Л. Липко, А. Хіміченко, Є. Молодченко (дефектологічний відділ), не створена атмосфера нетерпимості до тих студентів, які не працюють, не вживаються засоби комсомольського впливу.

Результати заліків повинні мобілізувати багатьох студентів на більш уважне, терпеливе і систематичне опрацювання рекомендованої літератури.

ПЕДАГОГІЧНІ ЗАКАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ
І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ІМЕНІ О. М. ГОРЬКОГО

№ 2
(136)

13

січня

1961 року
П'ЯТНИЦЯ
Ціна 1 коп.

А ЩО СКАЖЕТЕ ВИ?

Ось і видно, хто працював на протязі півроку, а хто байдики бив. Більшість студентів фізико-математичного факультету непогано розпочали сесію. Закінчуються заліки, наближаються перші екзамени. У зв'язку з місячною перервою дещо змінилася і умови зимової сесії 1960/1961 навчального року. Звичайно, найкраще зустріли сесію ті, хто готувався до неї заздалегідь.

А що скаже Г. Шпарьов з 22 групи фізиків, який не склав уже два заліки: з історії КПРС і з іноземної мови? Є в нього «напарник» і в 21 групі фізиків. Це — М. Розколупа, який теж має заборгованість з двох заліків. Не було в них, кажуть, конспектів, не підійшли до них (це вже з слізьми на очах розповідають) об'єктивно. А ми скажемо так: не було у цих студентів знань. Здається, це найголовніше і саме по цьому вирішують: ставити залік, чи ні.

Та це ж не всі. Виявляється, що з проектувальної геометрії не могла дати путячої відповіді М. Свириденко (III курс), а Є. Бородавка (теж III курс) не спромоглася вивчити основ навчального кіно.

Добре, що небагато їх, отаких! Одні переносять це стійко, цілком віддаючись в руки невблаганній долі, інші — просять, вимолюють залік. Як би там не було, а перед деканатом стоїть завдання: вирішити, чи допускати їх до екзаменів, чи ні. Доведеться, певне, декому «перескладати», а дехто і не матиме такої честі — ледар, скажуть, гуляй до наступної сесії. Краще в таке становище не потрапляти.

Дві „двійки“

Студенти V курсу російського відділу 11 січня складали екзамен з української літератури. Від І. Котляревського і аж до творчості О. Гончара включно — такий обсяг матеріалу, із знанням якого наші випускники підійшли до своєї передостанньої сесії. Більшість із них справді виявили глибоке розуміння літературного процесу, знання основних художніх текстів. Тому й з'явилися всім відмінних і вісім добрих оцінок в групі, де тільки 20 студентів. Останні четверо не виявили потрібних знань. Так, О. Луцька не спромоглася як слід проаналізувати п'єсу І. Франка «Украдене щастя», Л. Придатко, з'ясувалося, ніколи не читала поеми П. Тичини «Похорон друга». Ці дівчата одержали «задовільно». У найгіршому становищі опинилися З. Складар і Л. Різниченко. Перша не має уявлення про твори Остапа Вишні 20-х років, не може назвати поем І. Франка, а друга навіть не знала «Кайдашевої сім'ї» Нечуя-Левицького і роману І. Микитенка «Ранок». Дві незадовільні оцінки — це багато для такої маленької групи, тим більше, коли це — п'ятикурсники.

В. ЯРЕМЕНКО.

На II курсі українського відділу підводяться підсумки навчальної практики.

Не усвідомили ГІСТЬ З ВІРМЕНІЇ

Багато студентів вважають політекономію нелегким предметом. Це зобов'язує приділяти їй вивченню чимало часу. Так і видно наприкінці семестру: хто вивчав першоджерела, виступав на семінарах, той відповідає впевнено, вміло оперуючи складним матеріалом. До таких можна віднести І. Муху, Л. Читаєнко (III курс педагогічного факультету), багатьох студентів III курсу українського відділу, де з 23 осіб залік склали всі.

Інша справа з III курсом російського відділу. Насамперед дивує те, що на залік не з'явився 5 студентів. Що у них за хвороби, важко сказати, але ж не віриться, що не можна було з'явитися на залік — тим більше, коли ти знаєш матеріал.

А Є. Гофштейн! Говорила, як кажуть, довго, та все не те, не по суті. І все тому, що не має вона знань, яких треба набувати не в останніх два-три дні, перед заліком чи екзаменом, а на протязі всього періоду вивчення предмету. Цього не усвідомили також Т. Грабовець, Т. Батієвська, які теж не змогли відповісти на запитання, поставлені викладачем. Це цілком закономірний наслідок їх бездіяльності.

Дедалі ширше розгортаються зв'язки нашого інституту з інститутами інших братніх республік Союзу. Обмін делегаціями, взаємні відвідування керівників та професорсько-викладацького складу стали традиційними.

Зараз гостем нашого інституту є заступник директора по навчальній частині Єреванського державного педінституту Єгян Михайло Миколайович.

Шановний гість цікавиться постановкою навчальної роботи в інституті, зокрема формами організації безвідривної практики, тощо.

— Хороше враження, — заявив у розмові з нашим кореспондентом Михайло Миколайович, — справляють виробничі майстерні вашого інституту, а також результати праці студентів. Ваш досвід ми використаємо і в себе. Хоч погода в Києві похмура, сира і непривітна, але моє перебування в Києві зігріте тією гостинністю, щирістю і увагою, яка властива нашим братам-українцям.

К. ОЛЕКСІЄНКО.

До 100-річчя
з дня смерті
Т.Г.ШЕВЧЕНКА

Видання творів Т. Г. Шевченка на Україні

До 100-річчя з дня смерті геніального українського поета, революціонера - демократа Т. Г. Шевченка Книжкова палата УРСР підбила підсумки видання його творів у республіці.

З 1917 по 1960 рік твори Т. Г. Шевченка на Україні друкувалися 258 раз тиражем більш як 7 мільйонів 670 тисяч примірників. А за сімдесят сім дореволюційних років тираж усіх видань становив лише 847 тисяч примірників.

Особливо широкою популярністю користується у читача «Кобзар» Т. Г. Шевченка. За роки Радянської влади він був виданий на Україні 53 рази тиражем 1 мільйон 888 тисяч примірників. Десятки раз виходили окремими виданнями збір-

ники «Вибраних творів» поета: поеми «Катерина», «Єретик», «Сон». В 1949 році Держлітвидав республіки випустив три томик творів Т. Г. Шевченка. Тираж кожного тома — сто тисяч примірників. У 1955 році вийшов з друку двотомник його «Поезій». Продовжується видання 10-томного повного зібрання творів Т. Г. Шевченка.

Тільки в 1960 році твори великого Кобзаря було надруковано шість раз. Серед них — оригінальне видання вірша «Заповіт» сорока п'ятьма мовами народів світу, зокрема англійською, китайською, корейською, німецькою, французькою, чеською, болгарською та іншими.

Останні лабораторні роботи. Незабаром екзамен! Студентки Л. Дренова і О. Сасенко у кабінеті фізики. Фото В. Шкардуна.

Людина, яка не знайома з допоміжною школою, скаже, що робота з розумово відсталими дітьми — це, в усякому випадку, зовсім невдячна справа. Сказати правду, багато з нас — студентів, які готуються стати олігофренологами, спочатку теж думали так само.

Допоміжна школа передусім готує дітей до наступного самостійного життя, дає їм необхідні життєві навички. У зв'язку з цим у спецшколі великого значення набуває самообслуговування. Дітям це подобається: приємно бути самостійному, тим більше, коли ти обслуговуєш і своїх товаришів. В учбових майстернях школи старшокласники оволодівають тією чи іншою професією, готуються після закінчення школи стати потрібними суспільству людьми. Та, крім професії, школа повинна дати учням і необхідну суму знань з різних предметів. Враховуючи специфічні особливості розумово відсталих дітей, ясно, що робота з ними потребує від педагога великої майстерності, терпіння і уважної підготовки до кожного уроку. Ми перевірили це на власному досвіді. Перше, ніж написати конспект уроку, доводилося неодноразово радитись з учителем і методистом, потім повертати-

І ось ми в школі-інтернаті № 161 для розумово відсталих дітей. Тут ми проходимо практику в молодших класах.

Зовнішній вигляд школи та обстановка в ній говорять про те, що люди, які тут працюють, хочуть зробити школу рідним домом для її учнів. Чисті, світлі класи, просторий актовий зал, добре обладнаний спортивний зал, виробничі майстерні, прикрасні ділянки — все це відповідає вимогам учбово-виховного процесу, служить для успішного вирішення завдань допоміжної школи. Тут працюють досвідчені педагоги, які по-справжньому люблять свою професію і учнів. Діти відчувають

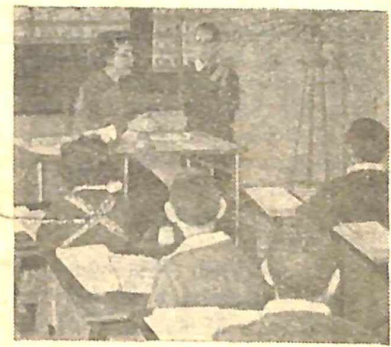

ся до підручника з методики, продумувати до дрібниць кожну фразу, кожне слово. А скільки треба підібрати наочних приладів! І саме таких, щоб відповідали темі уроку і подобалися дітям.

Немало наших студентів пролегли уроки на «відмінно». В усякому разі вчителі школи задоволені. І ми вдячні цим учителям, а також нашим методистам М. Хоружій, К. Турчинській, В. Басорі, Т. Ульянович за увагу до нас, за цінні поради і допомогу. Багато корисного дала нам ця практика. І найголовніше — ми полюбили дітей, ми зрозуміли, що готувати із нещасних, цілком непристосованих до життя дітей свідомих, корисних суспільству працівників — це дуже вдячна, цікава, почесна справа.

Віталій СИНЬОВ.

Фото Є. Білевича.

цю любов і відповідають взаємністю. Можна тільки дивуватися тому, з якою бережливістю ставляться учні до шкільного майна, з якою старанністю прибирають вони після уроків класні кімнати, з яким натхненням беруть вони участь у різних піонерських справах: збиранні металолому, проведенні зборів, дитячих свят.

МАСОХА ЧИТАЄ ТИЧИНУ

Пригадується влучна фраза О. Довженка: «Поезія — це теж своєрідна проза, з якої викреслені всі зайві слова»...

У справжніх поетів немає зайвих слів, у них кожна строфа народжується одним серцем для інших. Ідуть роки, але незмінно хвилює нас і кобза Шевченка, і ліра Франка, і скрипка Лесі Українки, і сурма Василя Чумака.

Арфа Павла Тичини займає в цьому поетичному оркестрі української літератури почесне місце ось уже півстоліття.

Авторів «Сонячних кларнетів», «Плугу» і «Вітру з України» присвятив свій концерт здібний актор-читець — Петро Масоха.

Йому подобається ранній Тичина. Це почувається: по репертуару Масохи, і по його читанню поезії. Що ж, це добре.

Масоха вміє передати настрій і півтони поезій Павла Тичини. Структура багатьох пейзажних малюнків раннього Тичини складна, ніжна, «квітами, перлами закосичена».

І от тут перед нами Масоха — лірик, де в чому романтик, як і слід молодій людині — двадцятирічному Павлові Тичині.

Та от в руках читця листи. Ця імпровізація — читання «Листів до поета» — найбільш вдалий номер з програми Масохи.

Триптих у масохинському виконанні — майстерна індивідуалізація настроїв — адресатів, рис їхнього характеру, світо-відчуження, розуміння поезії.

Завмирають останні слова третього листа:

«...і з Вас ще буде комуніст...», а в повітрі вже відчувається подих чистого, прозорого, могутнього «вітру з України». І вже не Тичина, не Масоха, а ти, слухач, висловлюєш захоплення «чортовим, проклятим» вітром нового, це ти співаєш йому гімни і леанни. Він — вітер — очищає тобі серце, думки... Ширшають горизонти! підіймається, стає сильнішим, «як доброго здоров'я пивши коло криниці степової».

А в залі гримить фанфари перемогі революції, громадянської війни, хтось освідчується в коханих любій Інні...

В залі — тиша, на сцені молоді літня струнка людина тримає в руках том віршів, на якому золотом викарбувано прізвище автора.

Масоха читає Тичину...

Віктор ТАТАЄВ.

ФЕЙЛЕТОН

Король вечора

Всіма визнаної «королеви» вечора не було. Пішло, так би мовити, феодальне роздрібнення: кожна кімната, де зустрічали молодого Мороза, мала свою королеву. Увага до всіх королев була розподілена порівну, і таким становищем, здавалося, всі були задоволені.

А «король» новорічного вечора був. Йому й була віддана вся увага мешканців студентського гуртожитку безроздільно.

Лицезріль «короля» не всі мали можливість, бо двері їх резиденції (вул. Гоголівська, 39, кімната 19) були на замку. Десь о другій годині ночі король видно почали «балувати», бо з резиденції лінуло:

— Р-р-р-яуйт-е! Поможіть! Пусті, гад! Останні слова були явно образливі, тому знайшлися цікаві подивитися, хто смів так глибоко зневажати високу особу. В хід пішли ключі від інших кімнат, кілька пар рук міряли на силу міць замка.

Коли феодальне укріплення викинуло бачий прапор, було освітлене і з-під ковдри на світло витягли єдиного захисника, хтось і сказав:

— Король вечора...

— Нахаба І-й! — підкинув хтось.

Так відбулася коронація. З

такої нагоди прийнято в газетах повідомляти заслуги перед народом коронованої особи. Не будемо порушувати традиції.

Король новорічного вечора Нахаба І-й (до коронації студент V курсу мовно-літературного факультету Харченко Володимир) у 1956 році вступив до невідомого. І курс. Неодноразово висувався на порушника порядку студрадою гуртожитку. Тероризував товаришів. Подяка була... рідним від прибиральниці Мотрони Андріанівни «за свинський образ життя сина».

В кінці року студрада висула... з гуртожитку. (Всунувся назад: деканат пожалів).

II—III курс. Висувався на керівну роботу в громадській організації («може гаркнут»), але швидко усувався: від секретаря бюро факультету (грубий, вульгарний, честолюбивий) і з членів студради (поцарапався з студенткою Б., виражався незголами і архаїзмами, не зафіксованими в словниках).

Коло бажаних жити разом зменшувалося. Відповідно підбирали Харченку В. і житлоплощу. Жив у кімнаті на 8, на 5, на 4 і, нарешті, на 3 особи.

IV курс. Брався за розум. Гарну дівчину покохав, зустрів взаємність і одружився на ній.

Всі раділи: остепенівся. Йі хвалили: такому бузувірові роги скрутила.

V курс. Набридло триматися за розум: пустився остаточно в новорічну ніч (відросли роги). Причиною «коронації» була спроба згвалтувати студентку технікуму радянської торгівлі Н. З. Запрошена разом з подружжям Харченків на студентське весілля, відчула через деякий час втому і власна дружина «короля» запропонувала відпочити в «нашій» кімнаті без підозри, що її чоловік пустився берега.

Коли «король» зрозумів, що двері будуть відчинені, то вирішив передбачувати жертву звільнити самому, а не чекати, доки «звільнить» хтось. Правда, домігся перед цим слова: їх замкнули хлопці, нічого страшного не було, кричала «рятуйте» від святкового настрою.

Про всякий випадок недвозначно попередив:

— Інакше прибію!

Злочин попередили. Але нагадати хочеться, що насильників геть викинули 43 роки тому. А це ж що? Один залишився?

Іван ШЕРШЕНЬ.

27 СІЧНЯ

НАШОМУ

УЛЮБЛЕНОМУ

ПОЕТОВІ

П. Г. ТИЧИНІ —

70 РОКІВ.

За що я люблю Тичину

Ця любов почалася давно. Я читав окремі вірші поета в журналах ще до виходу в світ його першої збірки, але сильно-го враження в моїй душі вони не залишали. Весною 1921 року в числі книжкових новинок я привіз з Києва в село, де тоді вчителював, дві тоненькі книжечки — «Сонячні кларнети» і «Плуг». Вони мене одразу захопили як надзвичайне поетичне відкриття. В коло моїх улюблених поетів, у якому ясніли постаті Пушкіна, Шевченка, Міцкевича, Гейне, Лермонтова, Некрасова, Франка, Лесі Українки, Блока, ввійшов молодий Павло Тичина. Він був для мене особливо близький, бо в його віршах звучав голос сучасника, були пристрасно виражені ті думки й почуття, які хвилювали мене й моїх товаришів. Особливо схвилював «Плуг» поетичним осмисленням нового, радянського життя, революційним патріотизмом, енергійною дикцією афоризмів і закликів, що втілювали в конденсованій художній формі думи й прагнення народних мас.

З того часу я люблю Тичину як митця, поезія якого є голо-сом народної душі, настроєна в тон з життям народу. «Вітер з України», «Партія веде», «Чуття єдиної родини», «Перема-

гати і жити», «І рости і діяти» — це поетичний літопис життя й боротьби радянського народу, це хвилююча історія розвитку наших нових людей.

А хто інший з поетів дав таке сильне загострене вираження провідного в нашому житті?

В образах творів Тичини набув зримого втілення світлий соціалістичний і комуністичний ідеал. П. Тичина — передовий борець за комунізм.

Люблю Тичину і як поета, що здобув у глибинах нашої народної мови нові коштовні самодіти. Художнє слово Тичини йде з джерел народної фразеології, народнопоетичного мислення, але поет ніколи механічно не запозичає з фольклору, не вдається до стилізації під народну пісню. Він розкриває нові грані образних народних висловів і зворотів, уміє бути завжди новим у мовному поетичному оформленні думок і почуттів.

Тичина — поет « нової доби » з новим сонцеворотом. Він прекрасно відчуває, що нова доба нового прагне слова і в умінні знайти нове і по-новому його художньо передати. Тичина був і є зразком і вчителем для багатьох наших поетів.

Професор ВОЛИНСЬКИЙ П. К.

КОНСУЛЬТАЦІЇ ШЕРШНЯ

Як реагувати на критику

Звичайні люди, вислухавши критичні зауваження, якщо вони слухні, враховують їх і використовують припущені недоліки. «Самородкам» так робити не слід, а потрібно все заперечувати і негайно переходити в наступ самому.

Це робиться так: почувши критичні зауваження на свою адресу, ви негайно просите слова і починаєте:

— Тут говорили, що я відвіду лекції п'яте через десяте, нічого не читав і тому ні бе, ні ме. Це все неправильно. У всьому, що стосується мене, помітна тенденційність. На минулих зборах договорилося до того, що ніби через те, що я не з'явився, не відбулася комсомольська конференція. Цим самим комсомольське бюро хотіло перекласти відповідальність за свою бездіяльність на мої плечі. Не виїде! Хіба комсомольська організація — це я, як казав якийсь Людовик. А потім що це за вираз «п'яте через десяте»? Слід було б запитати кафедру елементарної математики: «Куди кафедра дивиться? Чому не бореться з поширенням неправильних математичних виразів? Відомо, що є вираз «п'ято п'ять» або «п'ять раз по десять», а не «п'яте через десяте»! Або візьмімо другий вираз «ні бе, ні ме». Куди дивляться мовознавці кафедри! Викладачі цих кафедр часто колють очі, що ми не знаємо азбуки і неправильно називаємо букви, а самі не борються за чистоту мови. Адже вірніше було б ска-

зати ні «бе», ні «ем», бо чини називається «ем», а не «е»! А потім, що це за мода, ширювати вирази, пов'язані ка федами? Чого доброго, н ка федрі співів і музики мені ка жуть, що я ні «ре», ні «міабе ні «до», ні «сі»?

А тепер розглянемо зроблені мені закиди з іншого погляду на що мене штовхають? Що на лекціях бекав, як вівця ка мекав, як коза? А, може, ка захочеться, щоб я куур ка?

На репліку, що кукурати ви не можете, бо це потрібно робити вранці, а ви довгоспіте, відповідаєте так:

— Сон — це моя особиста справа! До того ж сон — запорука здоров'я! Я здивований, що я (а не наш лікар) змушений роз'яснювати ці елементарні речі.

Якщо від вас все ж вимагатимуть відповіді по суті, ви з'являєте:

— Я скажу, але перед тим прошу, щоб відповіли на мої зауваження: а) комсомольське бюро мовно-літературного факультету, б) кафедра елементарної математики, в) кафедра української і російської мови, г) кафедра співів і музики, д) головний лікар. На мою думку, рішуче підкреслюється для всіх повинні бути умови.

Якщо ви дотримуватимете такої тактики, вам дадуть кий.

Редактор О. КАРДАШ